

Samferdselsdepartementet

0030 OSLO

Vår ref.: 2024/25287-2

Deres ref.: 24/1639

Dato: 24.01.2025

Høring - forslag til endringer i yrkestransportforskriften - dispensasjon fra sentraltilknytningsplikten for drosjeløyvehaver mv.

Viser til Samferdselsdepartementets brev av 13.11.24 om foreslåtte endringer i yrkestransportforskriften. På vegne av Østfold fylkeskommune ønsker vi å gi våre innspill til høringen om forslag til endringer i yrkestransportforskriften. Vi samarbeider tett med de tidligere Viken fylkene og dere vil finne høringsuttalelsene våre sammenfallende.

Østfold fylkeskommune støtter intensjonen bak forslaget om å gi løyvemyndigheten adgang til å gi dispensasjon fra sentraltilknytningsplikten under visse vilkår. Vi mener at dispensasjonsadgangen bør håndheves strengt, for å sikre at formålet med beslutningen om å innføre sentraltilknytningsplikt blir ivaretatt.

Høringsinnspillet omhandler forslag til endringer i to bestemmelser:

- Det foreslås en ny bestemmelse i § 52 f om løyvemyndighetens adgang til å gi dispensasjon fra sentraltilknytningsplikten for drosjeløyvehavere. (Etter yrkestransportforskriftens § 52 a skal innehaver av drosjeløyve være tilsluttet drosjesentral)
- Videre foreslås det en endring i § 48 e om løyvemyndighetens adgang til å gi dispensasjon fra krav til drosjeløyve

Dispensasjon fra sentraltilknytningsplikten

Med hjemmel i yrkestransportloven § 9 andre ledd foreslår departementet en ny § 52 f i yrkestransportforskriften som gir løyvemyndighetens adgang til å gi løyvehaver dispensasjon fra sentraltilknytningsplikten i to tilfeller:

- I områder hvor drosjetilbudet står i fare for å falle bort eller ikke starte opp dersom kravet opprettholdes

SAMF mobilitet

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Besøksadresse: Oscar Pedersens vei 39, 1721 SARPSBORG

Telefon: 69 11 70 00

E-post: post@ofk.no

Internett: www.ofk.no

Org.nr.: 930580694

- Ved transport med særlig eksklusivt materiell som utelukkende benyttes til transporttjenester i forbindelse med særskilte arrangementer

Det foreslås at dispensasjonen kun vil gjelde i det fylket det søkes om dispensasjon. Løyvemyndigheten kan innvilge dispensasjon for opptil tre år om gangen, og kan sette vilkår for dispensasjonen. Registreringsnummeret på kjøretøyet skal framgå av dispensasjonsvedtaket. Vedtaket skal medbringes i kjøretøyet under løyvepliktig transport.

Østfold fylkeskommune er enig i at det må foreligge en dispensasjonsadgang fra sentraltilknytningsplikten for innehaver av drosjeløyve, men at denne skal praktiseres strengt.

Vi er positive til at dispensasjoner er tidsbegrenset slik at dispensasjonen regelmessig blir evaluert og sikrer at dispensasjonene fortsatt er nødvendige.

Til dispensasjonsadgangen for selskapsvognsegmentet mener vi at forskriftsteksten bør være noe mer utfyllende, da selskapsvognsegmentet ikke bare omfatter transporttjenester i forbindelse med særskilte arrangementer. En del av markedet for selskapsvogner kan også være eksklusiv representasjonskjøring for næringslivet. Vi foreslår derfor en endring av foreslått tekst til *«ved transport med særlig eksklusivt materiell som utelukkende benyttes til transporttjenester i forbindelse med særskilte arrangementer og representasjonskjøring for næringslivet»*.

Vi støtter muligheten for å gi dispensasjon fra tilslutningsplikt for løyvehaver dersom drosjetilbudet ellers ville ha falt bort eller ikke blitt etablert, med krav om sentraltilknytningsplikt. Det må foreligge et krav om behovsvurdering eller «nødvendighetsvurdering» i forkant av en slik eventuell dispensasjon. Videre bør det være en forutsetning for dispensasjonen at løyvehaver pålegges å følge opp vilkårene i yrkestransportlovens § 9 c og d (for drosjesentraler) så langt som mulig. Dispensasjonsadgangen må praktiseres strengt for å følge opp hensikten bak beslutningen om å innføre sentraltilknytningsplikt.

Ved vurdering av alle søknader om dispensasjon innen selskapsvognsegmentet burde det sikres at løyvehaver ikke tilbyr tjenester i det ordinære drosjemarkedet. Det bør også vurderes om transportbehovet kan løses på andre måter eller med andre løyver, samtidig som man fokuserer på gode transportløsninger, sikkerhet og god samfunnsøkonomi.

Østfold fylkeskommune har eneretter for drosjetransport i enkelte områder i Østfold, der det kan forventes at markedet ikke tilbyr et tilstrekkelig drosjetilbud på kommersielle vilkår. Vi mener at ved bruk av enerett, vil man unngå behovet for dispensasjon fra sentraltilknytningen i henhold til punktet «i områder hvor drosjetilbudet står i fare for å falle bort eller ikke starte opp dersom kravet opprettholdes». Videre forutsetter vi at flere autoriserte drosjesentraler kan implementere differensierte tilslutningsvilkår for å lette tilknytningen for distriktsdrosjer. Anbudskonkurranser for spesialskyss, samt skole- og pasienttransport, vil øke insentivene for distriktsdrosjer til å inngå tilslutningsavtaler fremfor å operere som underleverandører.

Dispensasjon fra løyveplikt

Departementet foreslår endringer i yrkestransportforskriften § 48 e første ledd slik at løyvemyndigheten kun kan gi dispensasjon fra kravet om drosjeløyve og ikke de enkelte løyvekrav etter forskriftens § 4. Fritak fra løyveplikten innebærer etter dagens regler uansett at krav til økonomi,andel og forretningsadresse i forskriftens § 4 a-c må oppfylles, men ikke krav om faglig kompetanse. Sentraltilknytning blir da ikke relevant for de som gis fritak etter denne bestemmelsen, dvs primært de som driver småskala turistvirksomhet og «inn på tunet»-ordninger, hvor transporten er en underordnet del av hovedvirksomheten.

Våre kommentarer

Det er i foreslåtte endring i forskriftens § 48 e inntatt mulighet til å gi dispensasjon fra løyvekrav for foreldre som kjører egne og andres barn til skolen. Denne anledningen har ifølge departementet utilsiktet falt bort ved tidligere revidering av forskriften. Det er angitt at slik søknad om fritak, i motsetning til øvrige søknader om fritak fra løyveplikten, ikke må forelegges «*relevante organisasjoner før søknaden kan innvilges*». Østfold fylkeskommune støtter dette. Vi støtter videre at slik søknad må vurderes opp mot om den aktuelle transporten kan utføres av eksisterende løyvehavere og konkurranseflaten mot både drosje og turvogn.

Østfold fylkeskommune ser det imidlertid som et urimelig krav om denne type søkere må framlegge økonomisk garanti. Vi oppfatter at et slikt tilfelle vil være et særskilt forhold, der det ikke finnes andre alternativer til transport av barn til og fra skole. Vi mener derfor det bør foreligge adgang til å gi dispensasjon fra kravet om økonomisk garanti i slike saker, men ikke kravet om kjøreseddel.

Vi ønsker å fremheve utfordringen knyttet til bestemmelsen om at 'Løyvemyndigheten kan gi dispensasjon for inntil fem motorvogner (...) Det må søkes om dispensasjon etter § 48 e i hvert enkelt fylke'. Det må søkes om dispensasjon etter § 48 e i hvert enkelt fylke'. Det er nødvendig å klargjøre hvordan denne prosessen skal gjennomføres i praksis. Vi har et eksempel på et selskap som har søkt om dispensasjon for fem motorvogner i samtlige fylker.

Forslag om utsettelse av tilslutningsfrist for drosjeløyvehavere

Vi viser til forskriftens § 52 a om løyvehavers tilslutningsplikt og ønsker å fremme et forslag om endring av Kap II i endringsforskriften (<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-07-02-1547>). For å sikre en praktisk gjennomføring av denne bestemmelsen, foreslår vi at fristen for drosjeløyvehavere til å knytte seg til en drosjesentral med sentralløyve utsettes til 1. juni 2025.

Fristen for både godkjenning av sentral og tilknytning til sentral er den samme datoen, 1. Mars 2025. Vi ønsker å uttrykke vår bekymring over de økonomiske og administrative konsekvensene som sammenfallende datoer vil kunne medføre for både fylkeskommunen og løyvehaverne om de ikke klarer å tilknytte seg i tide på grunn av dette. For fylkeskommunen vil dette innebære betydelige kostnader knyttet til saksbehandling av tilbakekall, klagesaker og nye søknader om løyver. For løyvehaverne vil det medføre økonomiske belastninger i forbindelse med om-merking av drosjer, nyregistrering av kjøretøy og taksametre, samt andre

relaterte utgifter. Vi ber derfor om at disse faktorene vurderes nøye før en endelig beslutning fattes.

Vennlig hilsen

Håkon Bjarne Johnsen
Fylkesdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent